

נדריים**מהרש"א חידושי הלכות מסכת נדריים דף ב עמוד א**

במסכת זו לא ירדתי רק להגיה הטעויות מפני שהן רבות בג' הפירושים ויותר בדברי התוספות וע"כ מנעתי ידי מלחדש בה שום דבר חוץ מתיקון הטעויות כפי ע"ד

פירוש הרא"ש מסכת נדריים דף ב עמוד ב

ותו ידות אינשי'. כלומר שכח התנא מלשנותן ברישא דכיון דפריש להו במתני' היה לו לשנותן ברישא ולומר שהם כנדריים וכיוצא בזה בשאר דוכתי לישנא דש"ס ידות מאן דכר שמיהו **אלא שלשון נדריים משונה**. ואית ספרים דגרסי ידות אינשי איירי בהו כלומר מי דבר בהם שהם כנדריים דמפרש להו וליפרוש כנויים ברישא כיון דפתח בהו:

תוספות מסכת נדריים דף ז עמוד א

תיבעי לך - פי' כמו תיקו ולשון נדריים משונה.

תוספות מסכת נדריים דף י עמוד א

וכן הוא אומר בחדש אשר בדא מלבו - וכה"ג לא אשכחן בעלמא.

שיטה מקובצת מסכת נדריים דף יא עמוד א

סברוה וכו'. חלוקה שיטת מסכתא זו מכל שיטות שאר מסכתות דאילו בשאר מסכתות היכא דפתחי במילתא בלשון לימא או בסברוה לא מתוקמא מילתא הכי ואילו בהא מסכתא אף על גב דפתחין בלשון לימא או בסברוה מיתוקמא מילתא בהכי.

שיטה מקובצת מסכת נדריים דף יב עמוד א

מיתיבי איזהו איסור נדר האמור בתורה. כן היא הגירסא בהרבה ספרים. ואף על גב דהכא לא שייך מיתיבי שהרי לפשוט בעיא דרמי בר חמא הוא דרך בזאת המסכתא דגריס מיתיבי במקום תא שמע הואיל ולשון תשובה הוא מכל מקום. וגרסאות אחרות דגרסי בהו תא שמע והכי עיקר. עד כאן.

פירוש הרא"ש מסכת נדריים דף טז עמוד א

היו מסרבין בו לאכול ואמר אכילנא אכילנא כו'. גירסא יתירתא היא ובתחלת פ"ג דשבועות ליתא דבפשטא דמתני' בלא מסרבין מצי לאוקומיה אלא שגירסת נדריים משונה ואגב איך אוקמיה במסרבין:

תוספות מסכת נדריים דף כ עמוד א

אמר מר אין נשאלין - לשון נדריים משונה הוא מדתניא אין נשאלין דמשמע דמקיל סתם אין צריכין שאלה והדר תני אם נשאלין אלמא משמע דבעי שאלה לא קשיא הא בת"ח כדפי' המשנה.

פירוש הרא"ש מסכת נדריים דף כא עמוד ב

תניא ר' יהודה אומר אומרים כו'. מייתי ברייתא דפליגי תנאי בפלוגתא דהנך אמוראי רבי יהודה דאמר אמרינן לו לבך עלך כרב הונא ורבי ישמעאל כרבה בר רב הונא והוה ליה כתנאי **אלא דלשון נדריים משונה**:

פירוש הרא"ש מסכת נדריים דף כט עמוד א

לימא תהוי תיובתא דבר פדא. לשון נדריים משונה כיון דאקשי לרבא דאפילו קדושת הגוף פקעה כ"ש דהוי תיובתא דבר פדא:

פירוש הרא"ש מסכת נדריים דף פה עמוד א

ורבי יוסי בר' יהודה סבר קנסו רבנן לבעל הבית. תימה מה אנו צריכין לקנס זה כיון דטובת הנאה אינה ממון מן הדין מיפטר גנב ונראה דשינויא [אחרינא] הוא איבעית אימא דכולי עלמא טובת הנאה ממון וטעמא דרבי יוסי בר' יהודה דפטר לגנב משום דקנסינן לבעל הבית והכי איתא בקידושין בהדיא **ולשנא דנדריים משונה הוא**:

נזיר**תוספות מסכת נזיר דף ב עמוד ב**

ה"ג אמרי אין בזמן שהנזיר וכו' - ... והשתא האי לימא אינו כשאר לימא שבגמרא שכן הוא עומד ודכוותה איכא לקמן (דף כט): לימא הני תנאי כי הני תנאי ועומד כן וכדמפרש.

תוספות מסכת נזיר דף יב עמוד א

ומן הדין הוה ליה לומר היכי דמי אלא משום דלשון נזיר משונה...

פירוש הרא"ש מסכת נזיר דף יח עמוד ב

גופא נטמא בז' וכו'. הך גופא לא הוי כשאר גופא שבתלמוד אלא שלשון נזיר משונה שהרי לא הביא זאת הברייתא לעיל אלא משום דרבי יוסי איירי לעיל בהך עניינא אמרי גופא:

פירוש הרא"ש מסכת נזיר דף יט עמוד ב

קתני רישא ב"ש אומרים וכו'. לא הוה צריך למימר כן דארישא קיימינן אלא דשיטה נזיר משונה

תוספות מסכת נזיר דף כ עמוד א

קתני רישא ב"ש כו' - כל זה לא היה צריך דודאי ברישא קיימינן ולשון נזיר משונה

תוספות מסכת נזיר דף כב עמוד א

...ויש ליישב ולומר דר"ל ומי דמי וכולה מילתיה דמר זוטרא היא ולשון נזיר משונה הוא...

רש"י מסכת נזיר דף לב עמוד א

אמר מר אי אתם מודים כו' - מתני' היא אבל לשון ירושלמי כך הוא

ע"ן נזיר מ. -- אמר מר: שלשה מגלחין ותגלחתי מוצה

וגם ע"ן הגהות מהר"ב רנשבורג שם - נ"ב ע"י לעיל ל"ב. וברש"י שם ד"ה אמר מר

תוספות מסכת נזיר דף מא עמוד א

...והיה להש"ס לומר לא שרינן תער מדלא כתב תער אלא הש"ס קצר הלישנא דנזיר לישנא קלילא ורגיל בכמה מקומות לקצר לשונו...

תוספות מסכת נזיר דף נח עמוד ב

ולמאן דמוקי ראשו בנזיר זקנו למה לי - לחנם פי' הש"ס כן דכוותיה קיימא גם לחנם שינה לשונו דקאמר לעיל...

תוספות מסכת נזיר דף ס עמוד ב

הני ד' תגלחיות משום מצוה - ... וסוגיא דהש"ס הוא דסלקא הכי ולרמי בר חמא מיבעיא ליה ובקוצר היה יכול לומר תגלחת נזיר טמא צריכה תער או אינה צריכה תער אלא דנקט הני תגלחיות משום דאיירינהו בהו בסוגיין

פירוש הרא"ש מסכת נזיר דף סו עמוד א

ודילמא כיהה וטמא כלומר מ"ט דר' יהושע דמטהר דילמא ראוי להיות טמא והוי כמו מה"מ אלא שלשון נזיר משונה:

רבי עקיבא איגר מסכת נזיר דף ב עמוד א

בספר שם הגדולים להגאון מוה' חיים יוסף דוד אזולאי באות ש' כתב בשם הרב יד מלאכי דפי' נזיר אינו מרש"י (ע"ן נוסחאות ר' יהודה בן ר' נתן שם)